

Sygn. akt I PK 31/05

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Flemming-Kulesza

w sprawie z powództwa J.K.
przeciwko Nadleśnictwu S.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 maja 2005 r.,
kasacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w .
z dnia 29 września 2004 r., sygn. akt V Pa .../04,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 29 września 2004 r. oddalił apelację powódki J. K. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w S. z dnia 17 listopada 2003 r. , którym to wyrokiem oddalono jej powództwo przeciwko Nadleśnictwu S. o przywrócenie do pracy.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji, w myśl których przyczyną rozwiązania z powódką stosunku pracy były zmiany struktury organizacyjnej pozwanego mające na celu zmniejszenie zatrudnienia i kosztów działalności. Wynikały one z polecenia jednostki nadrzędnej i strona pozwana miała obowiązek je wdrożyć. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy trafnie przeanalizował kryteria oceny pracowników przy doborze do zwolnienia. Sąd ten wskazał, że nie jest uprawnione twierdzenie, że likwidacja stanowiska nie ma

miejsca wówczas, gdy zadania przypisane do stanowiska nadal są przez pracodawcę realizowane a zatem zaproponowanie powódce przez zwierzchnika wykonywania dotychczasowych obowiązków w oparciu o umowę zlecenia nie może świadczyć o pozorności redukcji etatu. Natomiast odnośnie do molestowania i znęcania się nad powódką przez jej zwierzchnika wskazano, iż ani powódka, ani jej pełnomocnicy nie przedłożyli w tym zakresie żadnych dowodów.

Powódka wniosła kasację od powyższego wyroku.

Skarżonemu orzeczeniu zarzucała naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 8 k.p., art. 45 k.p. oraz art. 10 ust. 1 w zw. z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy, „polegające na przyjęciu, że w niniejszym stanie faktycznym sprawy nie zachodzą okoliczności dające podstawę do uznania wypowiedzenia powódce umowy o pracę za nieuzasadnione lub też sprzeczne z zasadami współżycia społecznego oraz uznanie za niezasadny zarzutu pozorności likwidacji stanowiska pracy”, czego konsekwencją było zastosowanie przepisów ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r.

W kasacji podniesiono ponadto naruszenie przepisów postępowania, art. 231 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 316 k.p.c. art. 328 § 2 k.p.c., art. 379 pkt 5 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. polegające na wysnuciu niewłaściwych wniosków odnośnie do likwidacji stanowiska pracy powódki z przedłożonych przez stronę pozwaną dowodów, niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy przez „oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków E. F. oraz J. K. między innymi na okoliczności treści protokołu z 6 maja 2002 r., molestowania i znęcania oraz wysokości oferowanych powódce zarobków po ustaniu zatrudnienia u pozwanego, jak i molestowania oraz znęcania się nad powódką, przekroczeniu zasady swobodnej oceny materiału dowodowego poprzez dokonanie tej oceny w sposób dowolny”, nierozważeniu wszystkich dowodów oraz okoliczności podnoszonych przez powódkę (między innymi kwestii związanej z zarzutem znajomości łączącej sędziego rozpoznającego sprawę w pierwszej instancji z nadleśniczym Nadleśnictwa S.- A. L.) „oraz molestowania znęcania się nad powódką przez jej zwierzchnika, bardzo lakonicznym uzasadnieniu orzeczenia,

nieważności postępowania poprzez pozbawienie powódki możliwości obrony jej praw oraz oddaleniu apelacji jako bezzasadnej”.

Jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie kasacji w niniejszej sprawie powódka przedstawiła nieważność postępowania przez pozbawienie możliwości obrony jej praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.) na skutek niedopuszczenia dowodu z zeznań zawnioskowanego przez nią świadka E. . „między innymi na okoliczność molestowania i znęcania się”, co do której Sąd drugiej instancji „na stronie 6 uzasadnienia wyroku (przedostatnie zdanie) wypowiada się, że „... ani ona ani jej pełnomocnicy nie przedłożyli w tym zakresie żadnych dowodów”. Powódka podnosiła także, iż między sędzią orzekającym w sprawie w pierwszej instancji a nadleśniczym nadleśnictwa S. zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziego (art. 49 k.p.c.)

Ponadto rozpoznanie kasacji uzasadniała potrzebą „weryfikacji przez Sąd Najwyższy prawidłowości rozstrzygnięcia Sadu Okręgowego w K., w szczególności z uwagi na wdrożenie dyrektywy 98/59/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych (Dz.U. WE L 225 z 12.08.1998 r.), co wynika również z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości”.

Kasacja zawiera wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K. przy uwzględnieniu kosztów postępowania według norm przepisanych, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez przywrócenie powódki do pracy w Nadleśnictwie S. na dotychczas zajmowanym stanowisku oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393 §1 k.p.c. Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania, jeżeli w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a ponadto gdy kasacja jest oczywiście bezzasadna. Sąd Najwyższy nie może natomiast odmówić przyjęcia

kasacji do rozpoznania wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza prawo albo gdy zachodzi nieważność postępowania art. (393 § 2 k.p.c.).

Jako okoliczności uzasadniające przyjęcie kasacji do rozpoznania skarżąca wskazywała występującą w sprawie nieważność postępowania, przejawiającą się w pozbawieniu możliwości obrony jej praw przez niedopuszczenie dowodu z zeznań powołanego przez powódkę świadka oraz orzekaniu w pierwszej instancji przez sędziego, którego łączył stosunek osobisty z nadleśniczym.

Nieważność postępowania polegająca na pozbawieniu strony możliwości obrony jej praw może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy strona jest tej możliwości pozbawiona w całości, gdy strona rzeczywiście była pozbawiona możliwości obrony swych praw i na skutek tego nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w postępowaniu sądowym lub jego istotnej części. Odmowa dopuszczenia dowodu nie pozbawia strony możliwości obrony jej praw. Orzecznictwo Sądu Najwyższego w tej mierze jest jednolite (por. m.in., wyrok z dnia 19 listopada 1997 r. I PKN 377/97, OSNP 1998 nr 17, poz. 509, wyrok z dnia 18 października 2001 r. IV CKN 478/00, Lex nr 52795, wyrok z dnia 13 czerwca 2002 r. V CKN 1057/00 Lex nr 55517).

Nieuzasadniona jest także druga ze wskazywanych przez skarżącą przesłanek dotyczących nieważności postępowania. Po pierwsze z treści art. 379 pkt 4 k.p.c. wynika, iż przepis ten odnosi się jedynie do sytuacji wyłączenia sędziego z mocy ustawy, a zatem tylko w przypadkach wymienionych w art. 48 k.p.c. udział sędziego w postępowaniu powoduje nieważność tego postępowania. Zarzut powódki dotyczy innej instytucji procesowej – wyłączenia sędziego na wniosek strony uregulowanej w art. 49 k.p.c. Ponadto wzięcie przez Sąd Najwyższy pod rozwagę nieważności postępowania dotyczy tylko nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji, gdyż kontrola kasacyjna dokonywana przez Sąd Najwyższy obejmuje stosowanie prawa przez sąd drugiej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 1997 r. I CKN 825/97, OSNC 1998/5/81).

Nie jest także okolicznością uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania przedstawiona przez powódkę „potrzeba weryfikacji przez Sąd Najwyższy prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w K. w szczególności z uwagi na wdrożenie dyrektywy 98/59/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych

(Dz.U. WE L 225 z 12.08.1998 r.), co wynika również z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości”. W tej mierze podnieść należy, iż przedstawienie okoliczności uzasadniających przyjęcie kasacji do rozpoznania, jako element konstrukcyjny tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, powinno być dostatecznie skonkretyzowane, a zacytowany fragment kasacji nie jest zrozumiały.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 393⁷ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.